

Protokół

17 posiedzenia 4. sesyi, VII. peryodu Sejmu galicyjskiego.

z dnia 18. marca 1899 r.

Początek o godzinie 11 minut 20 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Modest Karatnicki, Stanisław Niezabitowski, Andrzej Potocki, Mieczysław Urbanski.

Obecnych posłów 118.

Ze strony Rządu: c. k. Radca Dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół piętnastego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół szesnastego posiedzenia złożony jest w biurze marszałkowskiem do przejrzania.

Izba udziela urlopu pp. Romanowi Potockiemu na dni 8, Rapoportowi do końca sesyi sejmowej.

Sekretarz p. Karatnicki odczytuje spis petycyj, wniesionych po dzień 18. marca 1899 roku, które przekazano następującym komisjom:

Wydziałowi krajowemu Ls 1882, 1883, 1884, 1886, 1898, 1909.

Komisji gospodarstwa krajowego Ls. 1885, 1887.

Komisji administracyjnej Ls. 1888, 1889, 1890, 1903, 1904.

Komisji szkolnej Ls. 1891, 1892.

Komisji przemysłowej Ls. 1893, 1894, 1895, 1896, 1897, 1899.

Komisji drogowej Ls. 1900.

Komisji petycyjnej Ls. 1901, 1902.

Przy petycji Ls. 1887 gminy Prełuki pow. Sanok o regulację rzeki Osławy udziela Marszałek głosu p. Milanowi.

P. Milan nieobecny.

Sekretarz p. Karatnicki odczytuje spis dalszych petycji wniesionych po dzień 18. marca 1899 roku, które przydzielono komisjom właściwym jak wyżej.

Przemawia p. Sanguszko i wnosi, by petycję Ls. 1866 przydzieloną komisji gospodarstwa krajowego odstąpić komisji solnej.

Izba bez rozprawy uchwała wniosek formalny p. Sanguszki.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Sprawozdanie komisji budżetowej o wniosku Wydziału krajowego co do przedłużenia mocy obowiązującej ustawy z dnia 15 kwietnia 1894 Nr. 33 Dz. u. kr. o poborze krajowych opłat konsumcyjnych.

Sprawozdawca p. Zagórski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Załączony % projekt ustawy.

U s t a w a.

z dnia . . . . . dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o poborze krajowych opłat konsumcyjnych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Od płynów w niniejszej, ustawie wyszczególnionych, a w kraju spożywanych, pobierane będą na rzecz funduszu krajowego opłaty konsumcyjne, tudzież dodatki do pobieranych na rzecz skarbu państwa podatków konsumcyjnych.

§. 2.

W obrębie kraju całego pobierany będzie 30 % dodatek krajowy do podatku konsumcyjnego od wina, moszczu i zacieru winnego, tudzież moszczu owocowego.

§. 3.

W okręgach akcyzowych miast Lwowa i Krakowa podlegać będą krajowej opłacie konsumcyjnej.

1. Gorące palone spirytusowe płyny, których zawartość alkoholu przepisany alkoholometrem oznaczoną być może, (z wyjątkiem araku, rumu i koniaku) przy ich wprowadzeniu do spożycia w obręb linii akcyzowej; dalej przy wprowadzeniu tych płynów na ten sam cel, ze składu wolnego lub podlegającej opłacie konsumcyjnej gorzelni położonych w obrębie linii akcyzowych miast Lwowa i Krakowa, a to w kwocie 3 centów (6 groszy) od każdego hektolitra i każdego stopnia alkoholu, według studzielnego alkoholometra (hektolitro - stopień alkoholu liter alkoholu). W tej samej wysokości pobieraną będzie opłata, jako dodatek do państwowej opłaty produkcyjnej od gorzeli tej opłacie w myśl ust. państwowej z 20. czerwca 1888 podlegających, a w obrębie linii akcyzowych miast Lwowa i Krakowa położonych.

2. Rum, arak, koniak, likier jakoteż wszystkie inne słodzone gorące palone napoje, bez różnicy zawartości alkoholu, przy wprowadzeniu w obręb linii akcyzowej Lwowa i Krakowa w kwocie 4 zł. (8 koron) od każdego hektolitra.

3. Piwo wszelkiego rodzaju tak przy wprowadzeniu jak i przy wyrobie w kwocie pięćdziesięciu centów (jednej korony) od hektolitra.

Krajowe opłaty konsumcyjne, pobrane w oznaczonych okręgach akcyzowych, będą zwracane (restytuowane) w tych samych wypadkach i w tym samym stosunku, w jakim zwracane bywają wedle istniejących przepisów opłaty, względnie dodatki gminne.

§. 4.

We wszystkich innych miejscowościach kraju podlegać będą krajowym opłatom konsumcyjnym:

1. Gorące palone spirytusowe płyny, — których zawartość alkoholu przepisany alkoholometrem oznaczoną być może, (z wyjątkiem rumu, araku i koniaku) w kwocie 3 ct. w. a. (sześć groszy) od każdego hekto-

litra i każdego stopnia alkoholu według studzielnego alkoholometra (hektolitr - stopień alkoholu, liter alkoholu).

2. Rum, arak, koniak, likier, tudzież wszelkie inne słodzone gorące napoje, bez różnicy zawartości alkoholu, w kwocie 4 zł. (ośm koron) od hektolitra.

3. Piwo wszelkiego rodzaju w kwocie pięćdziesięciu centów (jednej korony) od hektolitra.

§. 5.

Krajowe opłaty konsumcyjne, wyszczególnione w §. 4. nie mogą obciążać ani produkcji ani handlu, przeto opłaty te nie mogą być pobierane ani przy wyrobie palonych gorących spirytusowych płynów i piwa, ani też przy tychże wprowadzeniu do miejscowości lub w obręb kraju.

§. 6.

Od krajowych opłat konsumcyjnych, wymienionych w §. 3. i 4. niniejszej ustawy, wolne są te palone, gorące, spirytusowe płyny, którym według §. 6. ustawy o opodatkowaniu wódki z 20. czerwca 1888, Dz. p. p. Nr. 95 przyznane jest uwolnienie od opłaty konsumcyjnej.

§. 7.

Spory, jakoteż przekroczenia niniejszej ustawy i odnośnych rozporządzeń wykonawczych, podlegają rozpoznaniu i orzeczeniu władz politycznych.

§. 8.

Władze polityczne mają prawo nakładać grzywny porządkowe do wysokości 100 zł. i kary kontrawencyjne do 20-krotnej wysokości tej kwoty, o którą skarb krajowy ukrócić zamierzano a ewentualnie kary aresztu i zasądzać winnych na koszt postępowania.

Orzeczenie karne może postanowić zarazem konfiskatę trunków i sprzętów służących do popełnienia przekroczenia. Koszta postępowania, grzywny i kary kontrawencyjne ściągane będą w drodze egzekucji politycznej.

§. 9.

Koszta postępowania wpływać będą do kasy c. k. władzy politycznej, grzywny zaś i kary kontrawencyjne do funduszu krajowego.

§. 10.

Dodatki do podatku konsumcyjnego, ustanowione w §. 2. niniejszej ustawy, pobierane będą razem z odnośnym podatkiem i przez te same organa.

Pobór opłat konsumcyjnych, ustanowionych przez §§. 3. i 4. niniejszej ustawy, unormowany zostanie rozporządzeniem, wydać się mającem przez c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

§. 11.

Niniejsza ustawa wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1900 a przestaje obowiązywać z dniem 31. grudnia 1904.

§. 12.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

W rozprawie ogólnej przemawia p. Romanowicz i wnosi przyjęcie całej ustawy *en bloc*.

Izba uchwała wniosek przyjęcia ustawy *en bloc*, a w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania powyższej ustawy bez czytania, uchwała

Izba w oddzielnem głosowaniu projekt powyższej ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Sprawozdawca czyta:

2. Sejm wzywa c. k. Rząd do wydania w porozumieniu z Wydziałem krajowym takich przepisów wykonawczych do ustawy o poborze krajowych opłat konsumcyjnych, któreby normowały wyraźnie i niewątpliwie sposób pobierania tychże opłat, ułatwiały ten pobór i wzmocniły kontrolę tegoż, w ogólności zapewniły jak najściślejsze wykonywanie wspomnianej ustawy dla dobra funduszu krajowego.

Izba uchwała bez rozprawy punkt 2-gi wniosku komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej w przedmiocie umieszczenia w Zamku Oleskim dopełniającego kursu rolniczego szkoły ludowej w Olesku.

Sprawozdawca p. Kozłowski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zawarcia z c. k. władzami szkolnemi układu o oddanie części Zamku w Olesku wraz z gruntami doń należącymi w bezpłatne używanie na cel umieszczenia w nim dopełniającego kursu rolniczego szkoły ludowej w Olesku z zastrzeżeniem, iżby zachowaną była możność zwiedzania każdego czasu bez żadnych opłat tej przynajmniej części Zamku, z którą łączą się najściślej wspomnienia z życia króla Jana III.

2. Sejm upoważnia Wydział krajowy do przeprowadzenia w Zamku Oleskim niezbędnych dla powyższego celu robót adaptacyjnych i konserwacyjnych kosztem nieprzekraczającym sumy 10.000 zł. i wstawia tę

sumę do budżetu funduszu krajowego na rok 1899 jako kredyt do dyspozycji Wydziału krajowego.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji, głosując nad każdym punktem tegoż wniosku oddzielnie.

Następuje:

Sprawozdanie komisji prawniczej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie wprowadzenia w życie ustawy o gminnych urządach rozjemczych.

Sprawozdawca p. Fruchtman, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Z uwagi, że przyczynę niepomyślnego rozwoju gminnych urzędów rozjemczych upatrywać należy w dotychczasowem nieodpowiedniem ich urządzeniu i że celem umożliwienia przyjęcia się tej instytucji u ludności i rozwoju należytego potrzebną jest przede wszystkim zmiana obowiązujących obecnie przepisów odnośnych, z uwagi, że projekt c. k. Rządu przedłożony Izbie Panów na XI. sesji Rady Państwa zmierzający do zmiany i uzupełnienia ustawy z dnia 21. września 1869. dz. p. p. Nr. 150 w kierunku rozszerzenia kompetencji przedmiotowej gminnych urzędów rozjemczych i nałożenia na strony pewnego rygору pod względem udawania się do urzędu rozjemczego i stawiennictwa w tym urzędzie odpowiada interesom i potrzebom kraju,

wzywa się c. k. Rząd:

ażeby projekt rzeczony ponownie Radzie Państwa przedłożył i w projekcie tym przepisy o należytościach stemplowych zastąpił postanowieniem, że od stempla wolne są nie tylko wszelkie protokoły w urzędzie rozjemczym spisywane i wszelkie podania do

urzędu tego wnoszone, tudzież pierwsze wygotowania dokumentu urzędowego — ale także wolne są od stempla wpisy ugód do księgi urzędowej, z wyjątkiem wypisów ugód potrzebnych celem uzyskania egzekucyi w Sądzie.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji kolejowej o petycjach Wydziału pow. Jasielskiego i Rady miejskiej w Jasle co do wybudowania przez kraj kolei Dębica - Jasło i Koneczna-Bardów.

Sprawozdawca p. Weigel uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się Wydział krajowy, aby w dalszym ciągu wykazanych w sprawozdaniach za rok 1897 i 1898 czynności od interesantów szczegółowe obliczenie rentowności i zabiegów w celu dostarczenia środków pieniężnych przez kapitalistów przysporzyć się mających — dowodnie zażądał, a w programie przyszłej sieci kolei krajowych Jasło-Dębica-Żmigród i Koneczną w dalszej ewidencji utrzymywał, iżby późniejsze projekta nie usunęły tej linii z pożądaney ewidencji programu.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji kolejowej o petycjach kilkunastu gmin i obszarów dworskich pow. Bocheńskiego w sprawie budowy kolei z Tymbarku lub Dobry do Kłaju lub Bochni.

Sprawozdawca p. Weigel w zastępstwie Bindera, uwolniony na wniosek se-

retarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Nad petycją Wydziału powiatowego w Bochni pod dniem 30. grudnia 1898 do l. 382 w przedmiocie wybudowania kolei z Tymbarku lub Dobry do Kłaja lub Bochni przechodzi się do porządku dziennego.

Wnioskiem tym załatwiono zarazem petycję powiatu Limanowskiego do l. 1325/99 w tym samym przedmiocie.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej o petycji ks. Bronisława Markiewicza, przełożonego Towarzystwa „Powściągliwość i Praca“ w Miejscu Piastowem o wstawienie się Sejmu do Stolicy Apostolskiej, aby rzeczony Towarzystwo otrzymało najwyższe zatwierdzenie kościelne i przywileje te same, jakie otrzymał ksiądz Bosko.

Sprawozdawca p. Olpiński uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycję księdza Bronisława Markiewicza, przełożonego Towarzystwa „Powściągliwość i Praca“ w Miejscu Piastowem o wstawienie się Wysokiego Sejmu do św. Stolicy Apostolskiej, aby rzeczony Towarzystwo otrzymało najwyższe zatwierdzenie kościelne i przywileje te same, jakie otrzymał ks. Bosko, — odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i możliwego uwzględnienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji dla reformy wyborczej w przedmiocie częściowej zmiany Statutu krajowego i Sejmowej ordynacji wyborczej.

(Do powzięcia uchwały w tej sprawie wymagana jest obecność $\frac{3}{4}$ wszystkich członków Sejmu i większość $\frac{2}{3}$ obecnych).

Marszałek oznajmia, iż komplet potrzebny jest w Izbie.

Sprawozdawca p. Górski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta:

Na podstawie niniejszego wyводу komisja wnosi:

Wysoki Sejm załączone dwa projekty ustaw a mianowicie projekt ustawy zmieniającej niektóre postanowienia statutu krajowego oraz projekt ustawy zmieniającej niektóre postanowienia sejmowej ordynacji wyborczej uchwalić raczy.

U s t a w a

z dnia . . . . . dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, zmieniająca §. 3. statutu krajowego z dnia 26. lutego 1861 roku.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

Art. I.

Postanowienia §. 3 statutu krajowego z dnia 26. lutego 1861 roku i ustawy z d. 20 września 1866 roku, zawierającej dodatek do §. 3. statutu krajowego (Dz. ust. i rozp. kraj. Nr. 22.) w brzmieniu ust. z d. 23. maja 1896 Dz. ust. kr. Nr. 32. znoszą się.

§. 3. statutu krajowego ma brzmieć, jak następuje:

Sejm krajowy składa się ze stu sześćdziesięciu jeden członków, mianowicie:

a) z trzech arcybiskupów lwowskich, księcia biskupa krakowskiego, dwóch biskupów przemyskich, biskupa tarnowskiego i biskupa stanisławowskiego.

W razie wakującej stolicy arcybiskupiej lub biskupiej, administrator diecezji jest członkiem Sejmu krajowego.

b) z prezesa akademii umiejętności w Krakowie;

c) z rektorów uniwersytetu krakowskiego i lwowskiego, tudzież rektora szkoły politechnicznej lwowskiej;

d) ze stu czterdziestu dziewięciu posłów wybranych, a to:

I. z czterdziestu czterech posłów z klasy wielkich posiadłości gruntowych;

II. z trzydziestu jeden posłów miast w ustawie wyborczej wymienionych i izb handlowych i przemysłowych;

III. z siedemdziesięciu czterech posłów reszty gmin Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w wykonanie z dniem jej ogłoszenia co do powołania na członków Sejmu krajowego prezesa Akademii umiejętności w Krakowie i rektora szkoły politechnicznej we Lwowie, oraz co do wyboru dodatkowych 5 posłów z kuryi miejskiej z okręgów wyborczych Podgórze-Wieliczka, Bochnia Wadowice, Gorlice-Jasło, Sanok-Krosno i Brzeżany-Złoczów.

Art. III.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

U s t a w a

z dnia . . . . . dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem zmieniająca §§. 2., 3., 45., 47. i 49. sejmowej ordynacyi wyborczej z dnia 26. lutego 1861 r.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje :

Art. I.

Postanowienia §§. 2., 3., 45., 47. i 49. sejmowej ordynacyi wyborczej z dnia 26. lutego 1861 r. i ustawy z 23. maja 1896 Nr. 33. dz. u. kr. znoszą się w obecnej osnowie i mają brzmienie jak następuje :

§. 2.

Pod względem wyboru posłów z miast tworzy główne miasto Lwów jeden okręg wyborczy.

Równie tworzą miasta: a) Kraków, b) Przemyśl, c) Stanisławów, d) Tarnopol, e) Brody, f) Jarosław, g) Drohobycz, h) Biała, i) Nowy Sącz, k) Tarnów, l) Rzeszów, m) Sambor, n) Stryj, o) Kołomyja. Każde jeden okręg wyborczy.

Nadto tworzą miasta: p) Podgórze i Wieliczka razem jeden okręg wyborczy,

r) Bochnia i Wadowice razem jeden okręg wyborczy,

s) Gorlice i Jasło razem jeden okręg wyborczy,

t) Sanok i Krosno razem jeden okręg wyborczy,

u) Brzeżany i Złoczów razem jeden okręg wyborczy.

Każde z tych miast jest oraz miejscem wyborów.

§. 3.

Lwów wybiera sześciu, Kraków czterech posłów, a każdy z innych w §. 2 wy-

mienionych okręgów wyborczych po jednym.

W okręgach wyborczych utworzonych z dwóch miejsc, głównem miejscem wyborów jest miejscowość na pierwszym miejscu wymieniona.

Wszyscy do wyboru uprawnieni każdego miasta tworzą jedno ciało wyborcze.

§. 45.

Gdy wszyscy obecni wyborcy głosy swe podadzą, prezydujący Komisji wyborczej głosowanie ogłosić ma za skończone; poczem podwójny spis głosowania przez Komisję wyborczą i Komisarza wyborczego podpisany i natychmiast skrutynowanie rozpoczętem będzie. Rezultat ukończonego obliczenia głosów prezydujący Komisji wyborczej natychmiast ogłosić powinien.

W okręgach wyborczych utworzonych z dwóch miejsc wyborów przewodniczący Komisji wyborczej dodać powinien, że o ogólnym rezultacie głosowania dowiedzieć się będzie można w głównem miejscu wyborów. Komisarz wyborczy odeszle akta natychmiast temu urzędnikowi politycznemu, któremu poruczono ułożenie ogólnego rezultatu wyboru w głównem miejscu wyborów. Ten ostatni zaś winien zbadać z nadesłanych aktów wyborczych ogólny wynik głosowań w obu miejscach wyborów i takowy pisemnie zestawić.

§. 47.

Jeżeli przy głosowaniu na jednego lub drugiego wybrać się mającego posła nie wypadła taka większość głosów, wówczas przedsięwziętem będzie drugie skrutynium, a gdyby i przy tem potrzebna większość głosów do skutku nie przyszła, przystąpi się do ściślejszego wyboru.

W okręgach wyborczych, złożonych z dwóch miejsc wyborów, czynności te w obydwu miejscach wyborów zarządzi

starosta powiatowy, w którego powiecie leży główne miejsce wyborów.

§. 49.

Gdy potrzebna ilość posłów należycie wybraną została, protokół czynności wyborczy będzie zamknięty, przez członków Komisji wyborczej i komisarza rządowego podpisany wspólnie, przy załączeniu spisów głosowania i list obliczania głosów, a względem wyboru posłów gmin wiejskich także przy równoczesnem załączeniu aktów wyboru wyborców zapieczętowany, napisem treść wyrażającym opatrzony i komisarzowi rządowemu dla przesłania go Namiestnikowi oddany.

W okręgach wyborczych złożonych z dwóch miejsc wyborów należy po sprawdzeniu w głównem miejscu wyborów ostatecznego ogólnego wyniku, spisany z tej czynności akt ostateczny wraz ze wszystkimi z Komisji wyborczych nadesłanymi aktami odesłać Namiestnikowi kraju. Odnosi się to w razie ścisłego wyboru także do aktów zarządzenia to uzasadniających.

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w wykonanie z dniem jej ogłoszenia.

Art. III.

Zaraz po ogłoszeniu niniejszej ustawy przeprowadzone będą wybory pięciu posłów z miast Podgórze i Wieliczka, Bochnia i Wadowice, Gorlice i Jasło, Sanok i Krosno, Brzeżany i Złoczów. Mandaty posłów wybranych przy tych wyborach trwać będą tylko do końca VII. peryodu wyborczego Sejmu galicyjskiego.

Art. IV.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Izba przystępuje do rozprawy ogólnej.

Przemawia p. Komisarz rządowy Radca Dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Przemawia p. Romanowicz.

Przemawia p. Bernadzikowski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Marszałek konstatuje, po obliczeniu przez sekretarzy, obecnych w Izbie posłów, że kompletu wymaganego nie ma obecnie w Izbie i oznajmia, że rozprawę szczegółową nad projektami powyższych ustaw umieści na porządku dziennym następnego posiedzenia, które się odbędzie 20 marca 1899 roku.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o petycji gminy Kamionki wielkiej pow. Grybów o zniesienie prestacji w naturze na utrzymanie nauczyciela miejscowego.

Sprawozdawca p. Kramarczyk odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję gminy Kamionki wielkiej odstępuje się Radzie szkolnej krajowej do załatwienia.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o petycji gminy Tłuczany i Kosowa powiatu Wadowickiego o zwolnienie stron konkurencyjnych od przeprowadzonej pertraktacji względem budowy szkoły, o zezwolenie na nową pertraktację w myśl ustawy krajowej z r. 1894 D. u. kr. Nr. 49.

Sprawozdawca p. Kramarczyk odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję gminy Tłuczany i Kosowa powiatu Wadowickiego odstępuje się Wydziałowi krajowemu w porozumieniu z Radą

szkolną krajową do zbadania i zdania sprawa na następnej sesji sejmowej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o petycji gminy Łowczy powiatu Cieszanowskiego o niżenie prestacyi na płacę nauczyciela.

Sprawozdawca p. Kramarczyk odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm uchwalić raczy, petycję gminy Łowczy odstępuje się Wydziałowi krajowemu celem porozumienia się z Radą szkolną krajową i zdania sprawy na najbliższej sesji sejmowej.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o petycji gminy Grabówki powiatu Brzozowskiego o przyspieszenie budowy szkoły.

Sprawozdawca p. Kramarczyk odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję gminy Grabówki odstępuje się Radzie szkolnej krajowej do zbadania i możliwego uwzględnienia celem przyspieszenia rozpoczęcia budowy szkoły.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji szkolnej o petycji Zwierzchności gminnej Nowogotargu o odpisanie jednej raty zaległości na płacę nauczycieli.

Sprawozdawca p. Kramarczyk odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję Zwierzchności gminnej miasta Nowego Targu odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania wraz z c. k. Radą szkolną krajową i możliwego uwzględnienia.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji drogowej o petycji Rady gminnej w Pawłosiowie powiatu Jarosławskiego o udzielenie subwencji na poprawę drogi gminnej w Pawłosiowie.

Sprawozdawca p. Olpiński odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję Rady gminnej w Pawłosiowie powiatu Jarosławskiego o udzielenie subwencji na poprawę drogi gminnej w Pawłosiowie, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i załatwienia w myśl okólnika Wydziału krajowego z 22. grudnia 1882 l. 51.432.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji drogowej o petycji Zwierzchności gminnej i obszaru dworskiego w Jasienny w powiecie Nowosandekim o zarządzenie wybudowania drogi w Jasienny do Korzenny.

Sprawozdawca p. Bernadzikowski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję Zwierzchności gminnej i obszaru dworskiego w Jasienny Ls. 1840/99 odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego załatwienia po myśli okólnika z dnia 22. grudnia 1882 LWK. 51.432.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji drogowej z petycji Wydziału powiatowego w Brzesku o udzielenie subwencji na drogi już wybudowane, oraz na drogi mające się w przyszłości budować.

Sprawozdawca p. Bernadzikowski odczytuje sprawozdanie komisji zakończone następującym wnioskiem:

1. Nad petycją Wydziału powiatowego w Brzesku o przyznanie mu subwencji na wybudowane już drogi, Sejm przechodzi do porządku dziennego.

2. Petycję zaś o przyznanie wyższej subwencji na wybudować się mające drogi w powiecie brzeskim, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia po myśli okólnika z dnia 22. grudnia 1882 LWkr. 51.432.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji, głosując nad każdym punktem tegoż wniosku oddzielnie.

Następuje:

Sprawozdanie komisji drogowej o petyciach:

I. Wydziału powiatowego w Tarnobrzegu w przedmiocie zbudowania drogi krajowej Chawłosice - Pysznicza i ukrajowienie drogi powiatowej Tarnobrzeg - Majdan.

II. Wydziału powiatowego w Nadwórnie o ukrajowienie drogi Nawórna - Markowce.

Sprawozdawca p. Urbański odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycje Wydziałów powiatowych w Tarnobrzegu i Nadwórnie w przedmiocie zbudowania drogi krajowej Charłowice - Pysznicza i ukrajowienie dróg Tarnobrzeg - Maj-

dan, również Nadwórna - Markowce, przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i załatwienia w myśl uchwały sejmowej z 8. lutego 1898.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji drogowej z petycji gminy Dobra szlachecka, o dozwole nie poboru opłat mytniczych od przewozu na Sanie.

Sprawozdawca p. Urbański odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem.

Petycję gminy Dobra szlachecka o koncesję na pobór myta na rzece Sanie przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i przedłożenia sprawozdania z wnioskiem na najbliższej sesji sejmowej

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji drogowej z petycji gminy i obszaru dworskiego w Zarwanicy o przedłużenie koncesji na pobór myta mostowego na rzece Strypie.

Sprawozdawca p. Urbański odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję gminy i obszaru dworskiego w Zarwanicy l. s. 656 odstępuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji drogowej z petycji Rady gminnej w Wysoce o uznanie drogi gminnej z Wysokiej do Łańcuta prowadzącej za drogę I. klasy.

Sprawozdawca p. Urbański odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycę Rady gminnej w Wysoce Ls. 594 przekazuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji sanitarnej o petycji Towarzystwa gospodarczego galicyjskiego we Lwowie w sprawie zaprowadzenia kontroli nabiału, sprzedawanego w miastach.

Sprawozdawca p. Trzeciecki odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem.

I. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby jak najrychlej opracował instrukcję kontroli nabiału sprzedawanego w miastach.

II. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby na podstawie ustawy przeciw fałszowaniu artykułów żywności pociągał do surowej odpowiedzialności fałszujących mleko.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji, głosując nad każdym tegoż punktem oddzielnie.

Następuje:

Sprawozdanie komisji drogowej o petycji Wydziału powiatowego w Jarosławiu w przedmiocie wypłacenia Wydziałowi powiatowemu zaległej subwencji krajowej w kwocie 6431 złr. i aby na przyszłość udział subwencji krajowej zastosowany był do udziału Wydziału powiatowego przynajmniej w stosunku 50 % kosztów budowy, z wyjątkiem tych dróg, które się budują przy pomocy funduszy rządowych.

Sprawozdawca p. Olpiński odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Nad petycją l. 543 Wydziału powiatowego w Jarosławiu Sejm przechodzi do porządku dziennego.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Na tem wyczerpano porządek dzienny.

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania złożonych interpelacyj i wniosku.

Sekretarz p. Urbański odczytuje następujący wniosek:

W n i o s e k.

Zważywszy, iż rozporządzenie Cesarzkie z 9. lipca 1898, którem z mocy postanowienia §. 3. l. 1. ustawy z 20. czerwca 1888 o podatku spożywczym od wódki, przedłużone zostały normy, zawarte w ustawach z 4. sierpnia 1891 i 1895 roku, dotyczące indywidualnego rozdziału kontyngentu wódczanego, gaśnie z upływem kampanii gorzelnianej 1898/9 roku.

Zważywszy następnie, że w myśl powołanej ustawy z 20. czerwca 1888 o podatku spożywczym od wódki, dalsze uregulowanie indywidualnego rozdziału kontyngentu (Regelung der individuellen Vertheilung der Alkoholmenge, welche in dem im Reichsrathe vertretenen Königreichen und Ländern von der unter die Consumabgabe fallenden Brennereien zum niedrigen Satze dieser Abgabe in je einer Betriebsperiode erzeugt werden darf) w ciągu b. r. nastąpić musi i prawdopodobnie normalny okres czasu t. j. lat 4 obejmie.

Zważywszy w końcu, iż dziś obowiązujące normy o indywidualnym rozdziale kontyngentu wódczanego wcale nie uwzględniają gorzeli rolniczych, powstałych podczas ostatniego okresu rozdziału kontyngentu, a przeto rozszerzenie tego niemal jedyne w kraju naszym przemysłu rolniczego wręcz uniemożliwiają.

Sejm wzywa c. k. Rząd :

By w projekcie, dotyczącym uregulowania indywidualnego rozkładu kontyngentu wódczanego na dalszy okres, rozpoczynający się z kampanią gorzelnianą r. 1899/1900, względnie przy ustanowieniu i nadaniu rzeczonych norm, zapewnił rolniczemu gorzelniom tak nowo powstałym a tylko częściowo, lub wcale nieuposażonym stałym kontyngentem, jak niemniej gorzelniom rolniczemu nowo powstać mogącym, odpowiedni ich produkcji rolniczej kontyngent wódczany, jednakże bez naruszenia istotnie wykonywanego prawa przez istniejące już gorzelnie rolnicze co do ilości ich wyrobu wódki, w granicach dotychczasowego kontyngentu.

Lwów, dnia 18. marca 1899.

Wnioskodawca :
Abrahamowicz.

Wojciech Dzieduszycki, Kozłowski, Brunicki, Karol Dzieduszycki, Stecki, Kraiński, Stadnicki, Zaleski, Jaworski, Schnell, Dąbski, Górski, Horodyski, Vivien, Szeliski, Theodorowicz, M. Torosiewicz.

Marszałek oznajmia, iż pierwsze czytanie tego wniosku umieści na porządku dziennym następnego posiedzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje następującą interpelację do p. Komisarza rządowego :

I n t e r p e l a c y a

do J. W. Pana komisarza rządowego.

Od szeregu lat podnoszą się głosy tak w Radzie Państwa, jakoteż i w Sejmach za zniesieniem loteryi liczbowej owego demoralizującego wyzysku bez mała wszystkich warstw ludności.

Nałóg w jaki się wyradza chęć łatwego zysku doprowadza stawiających na loteryę do kryminału.

Wobec tego zapytują podpisani c. k. Rząd :

Czy i kiedy zechce znieść tę demoralizującą instytucję, która jest prawdziwym nieszczęściem dla ludności całego państwa i kraju?

Interpelant :
Styła.

Data, Szwed, Wójcik, Warzecha, Kramarczyk, Dr. Olpiński, Milan, Potoczek, Dr. Bernadzikowski, Średniawski, Krępka, Bojko, Hamorak, Niebyłowiec.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Sekretarz p. Urbański odczytuje następującą interpelację do Wydziału krajowego :

I n t e r p e l a c y a
do Wydziału krajowego.

Przed dwunastu laty uregulowany w powiecie Mieleckim został dopływ, którym zajęła się spółka Chorzelowska co przewodniczącym tejeż był s. p. Jan hr. Tarnowski z Chorzelowa.

Kanał ten idzie dwoma odnogami od Złotnik i Chorzelowa łączy się w Borkach niższych a wpada pod Zadusznikami do Wisły.

Od czasu regulacji dopływu wspomnianego do dziś nie starano się takowego pogłębić, rów ten tak ogromnie zalazł, że przy najmniejszym zbiorku wody, wylewa gospodarzom na grunta pobrzeżne i niszczy ziemioplody.

Gminy: Złotniki, Chrząstów, Chorzelów, Brzyśce, Borki niższe, Kliszów, Młodochów, Krzemienica, Roźniaty, Kęblów, etc. spłaciły z górą 20 tysięcy konkurencji na wspomniany kanał, który prawie w zupełności zamulony, zarosnięty, bez użytku jest dla tychże.

Nadmienić wypada że wspomniana powyżej spółka wodna pod przewodnictwem hr. Jana Tarnowskiego do dziś nie złożyła rachunków z dotyczącej regulacji.

Zważywszy, że zaniechanie odcyszczania lub zgłębiania wziętych do konkurencji wodnej dopływów ustawowo w przeznaczonym czasie, doprowadza do dawnego stanu rzeczy, ludność okoliczna zostaje narażona na te same katastrofy elementarne z wylewu wód wynikłe, jakie bywały przedtem.

Zważywszy, że pozostawienie i ściąganie konkurencji od kontrybuentów bez złożenia rachunków jest nie na miejscu, z czego wynika, że ludność włościańska gubi zaufanie do władz autonomicznych.

Zapytujemy się Wydziału krajowego czyby nie należało jak najspieszniej a jeszcze w roku 1899 z wiosną przystąpić do oczyszczenia i zgłębiania dopływu wspomnianego dania tamtejszej ludności zarobku i uchylić dotyczące gminy od szkód wodnych, nadto wezwać zarząd spółki do złożenia obrachunku.

Lwów dnia 17. marca 1899.

Interpelant:
Krempa.

Milan, Wójcik, Bernadzikowski, Styła, Średniawski, Okuniewski, Kramarczyk, Bojko, Warzecha, Hamorak, Ostapczuk, Szwed, Data, Niebyłowicz.

Marszałek oznajmia, iż interpelację tę udzieli Wydziałowi krajowego.

Sekretarz p. Urbański odczytuje następujące interpelacje do p. Komisarza rządowego:

I n t e r p e l a c y a

do J. Wielm. Pana Komisarza rządowego!

Jan Mączka z Zaleszczan powiatu Tarnobrzeskiego zadzierzałwił dwa myta na

drodze krajowej Dembica-Nadbrzezie w Miechocimie i Zaleszanach z dniem 1 stycznia 1898. za łączną sumę 2085 złr. w. a.

Kwotę tę wypłaca z góry miesięcznie a w razie niewypłacalności liczy sobie 10% Wydział krajowy.

Jan Mączka według obliczenia co rocznie dopłaca na obu szlabantach kwotę 463 fl. przez co wniósł zażalenia kilkakrotnie do c. k. Starostwa w Tarnobrzegu, że żyd, właściciel dworów Kaimowa i Machowa Mojżesz Hauser objeżdża roгатkę, czem wyrządza wielką stratę mytnikowi, a mimo wniesionych podań w marcu 1898. w lipcu, wrześniu i grudniu 1898 roku do dziś nie ma stanowczego załatwienia.

Na zażalenie mytnika Wydział Rady powiatowej odesłał tę sprawę do c. k. Starostwa, imieniem którego c. k. komisarz Matyas powiedział Janowi Mączce, „by się pogodzić, a gdyby się nie pogodził to przegra“, bo według zdania urzędnika wspomnianego zanim Mojżesz Hauser płacić może, musi jechać 7 kilometrów drogą.

Oświadczenie to powiedział c. k. komisarz Matyas wobec obywateli gmin sąsiednich: Motycza, Zbydniowa, Zaleszan, którzy w ślad za Mojżeszem Hauserem postanowili szlabant objeżdżać co jest rzeczywistym faktem.

Nadmienić wypada, że c. k. Komisarz broni Mojżesza Hausera lubo wykonywanie ustaw jest zasadnicze dla tego, bo polowanie w lasach właściciela dworów jest dla p. Matjasa rozrywką; za którą płaci Jan Mączka swą krzywdą.

Zważywszy, że niezadowolaniem rekur-sów, podań, prośb, ze strony władzy politycznej w swoim czasie, wyrządza się nieznośną krzywdę stronom interesowanym a przez to gubi się zaufanie obywateli do Rządu.

Zapytujemy J. W. Pana Komisarza rządowego, czyby nie należało pouczyć władze podwładne o wykonywaniu ustaw, w kierunku załatwiania podań w ekshibicje c. k. Starostwa w Tarnobrzegu zalegających; a jak się da, wytłumaczyć postępowanie c. k. Komisarza Matjasa, który dalej jeszcze dozwala i pomaga Mojżeszowi Hauserowi obchodzić ustawę na niekorzyść mytnika opłacającego rocznie 2085 zł. a. w.

Lwów, dnia 17. marca 1899.

Interpelant
Fr. Krempa.

Szwed, Okuniewski, Ostapczuk, Data, Warzecha, Niebyłowiec, Milan, Wójcik, Kramarczyk, Bernadzikowski, Styła, Bojko, Średniawski, Hamorak.

I n t e r p e l a c y a
do JWielm. Komisarza rządowego.

Regulacya Nowego Brnia w powiecie Dąbrowskim, zmusiła strony konkurujące do poniesienia olbrzymich ofiar pieniężnych, pod których ciężarem wielu gospodarzy zostało kompletnie zrujnowanych, wielu zaś zadłużyło się w niesłychany sposób. Ofiary te znośnymi jeszcze być mogą tym rolnikom, którzy z tej regulacyi jakie takie korzyści odnieść mogą, ale są stokroć nieszczęśliwi ci rolnicy, którzy na spółkę wydali wysokie kwoty, a którzy się dokończenia tej regulacyi nie mogą doczekać, a którym woda ściśniona w rzece w góry, rozlewa się corocznie po gruntach i niszczy plony doszczętnie.

Gminy, które są tak nieszczęśliwe i zrujnowane z powodu niedokończonej regulacyi są przede wszystkim: Zabrze, Suchy grunt, Małec, Radgoszcz i inne. Ruina ta powtarza się corocznie po lada większym deszczu, a szczególnie rzeczka „Upust“ będąc nieuregulowaną przyprowadza gospodarzy do kija żebraczego, a co się uda zebrać z gruntu, niechybnie zabierze urząd podatkowy, przez swych egzekutorów.

Wysoki Rząd krajowy, obojętnie patrzy widać na nędzę tylu nieszczęśliwych, bo sprawa ta przedłuża się w nieskończoność z jego winy na szkodę ludu a i samego rządu, gdyż roboty wprzód wykonane, takim nakładem w wielu miejscach poszły na zniszczenie i gdy Wysoki Sejm już dawno uchwalił przypadły na kraj datek, to Wysoki Rząd nie w tej sprawie dotąd nie robi.

Zważywszy, że Wysoki Rząd ma obowiązek w tym wypadku nieść pomoc tym, od których się podatku bezwzględnie domaga.

Zważywszy, że sprawa jest bardzo piekącą i że każdy dzień naraża rolników na nieobliczalne straty, a roboty już koło Nowego Brnia wykonane, coraz bardziej niszczą;

podpisani zapytują c. k. Rząd:

I. Czy nie uważa za stosowne ulitować się nareszcie nad nieszczęśliwymi rolnikami, których ta klęska dotyczy?

II. Czy nie przystąpi już w tym roku do dokończenia regulacyi Nowego Brnia w powiecie Dąbrowskim, przynajmniej gdzie tego jest najgwałtowniejsza potrzeba.

Lwów, dnia 17. marca 1899.

Interpelant:
Jakób Bojko.

Wójcik, Średniawski, Styła, Data, Bernadzikowski, Bednarski, Soleski, Warzecha, Żardecki, Krempa, Okuniewski, Hamorak, Szwed, Kulczycki, Ostapczuk, Klemensiewicz, Olpiński, Słotwiński.

I n t e r p e l a c y a

Do J. Wielm. Pana Komisarza Rządowego

Przez niedokładne wykonywanie ustawy o włoścogostwie, rozpowszechnienia się w naszym kraju coraz większe próżniactwo, co jeżeli tak dalej będzie, stanie się z czasem klęską dla naszego kraju. Pomijam

w tym wypadku nadzwyczajne ubóstwo przez opuszczenie familijne, pomijam kalectwo, bo według ustawy każda gmina obowiązana jest przynależne do tejże gminy ubóstwo wspierać. Nie mogę jednak pominąć włóczęgostwa cyganów, którzy nasz kraj zamieszkali, a nawet już w obecnym czasie dla poszczególnych gmin i powiatów stali się klęską.

Zważywszy, że ta kasta narodowości cygańskiej, która nie przez nadzwyczajne ubóstwo, nie przez brak zdrowia, ale przez wprowadzenie takiego zwyczaju próżniactwa w swojej kacie, pomimo zdolności do pracy, nic nie robi, nawet swoje młode pokolenie, które coraz silniej wzrasta, do tego przyzwyczajają.

Zważywszy, że ludzie ci cyganami zwani o jałmużnę prawie nie proszą, lecz w sposób nieświadomy zabierają, lub odgrażając się w różny sposób ludności wiejskiej, wymuszają i wyłudniają, co tylko mogą. Zważywszy, że ten naród żywi się też i mięsem z padłych zwierząt, które nieraz na zaraźliwe choroby giną, że ci cyganie po zakopaniu padliny wykopują, zabierają nożami, a resztki zostawiają niezakopane, zabrane ścierwo niosą w płachtach przeciekalnych bez najmniejszej ostrożności, przez które zarazek łatwo dostać się może na drogę, którą na pastwisko włóścianie bydlę przepędzają, co się też i zaraza coraz więcej rozszerza. Zważywszy, że c. k. żandarmerya zniechęcona aresztowaniem jednych i tych samych ludzi prawie co trzeci dzień patrzy z daleka, nie chce się spotkać, a nawet c. k. sądy przez pisanie protokołów i opiekowanie się życiem tych włóczęgów wypuszczają winnych bezkarnie.

Zapytują podpisani c. k. komisarza rządowego!

Czyby nie należało wysłać okólniki do wszystkich władz politycznych w kraju, ażeby te wydały polecenie do wszystkich c. k. posterunków żandarmeryi, jako też i po wszystkich Zwierzchnościach gmin-

nych o jak naściślejszem wykonaniu ustaw, z drugiej strony polecenie sądom, o ile tylko ustawa pozwala, najsurowsze karanie winnych za włóczęgostwo.

Lwów d. 17. marca 1899.

Interpelujący:
Milan.

Okoniewski, Styła, Ostapczuk, Średniawski, Krempla, Wojcik, Bojko, Dr. Bernadzikowski, Niebyłowiec, Data, Hamorak, Kramarczyk, Szwed, Żardecki.

I n t e r p e l a c y a
do JW. Pana Komisarza rządowego.

W gminie Klęczanach, powiatu Ropczyckiego postarali się włóścianie o sklepik Kółka Rolniczego, do którego postanowili także postarać się o sprzedaż tytoniu i tabaki.

Na 1200 ludności w powyż wspomnianej gminie posiada żyd w oddaleniu 600 metrów od wsi trafikę w zupełności w niedogodnem miejscu, przez które oddalenie robi odbiorcom tytoniu trudności, a skarbowi stratę.

Włóścianie w Kółku Rolniczem postanowili od żyda tytoniu i tabaki nie pobierać z przytoczonych okoliczności, a przez to wnieśli podanie do c. k. Dyrekcji skarbu w Rzeszowie, w celu uzyskania trafiki na imię jednego z członków; a na korzyść Kółka, na które to otrzymali odmowną odpowiedź.

C. k. Dyrekcya skarbu załatwiła w ten sposób i w innych gminach powiatu Ropczyckiego, motywując odmowę tem, że nie wymaga konieczność konsumentów gminy, a Państwo nie miałoby z tego żadnych korzyści, jednak ten powód nie może być uzasadnionym, gdyż jeżeli tyle jest w gminie ludności, a trafika obecna w rękach żydowskich nie może się poszczycić ani przystępnością, ani zaufaniem, istny tedy dowód, że wtedy Państwo na tem traci, a konieczność tego wymaga, by Kółku Rolniczemu w Klęczanach na imię jednego sprzedaż tytoniu i tabaki dozwolili.

Drugim faktem odnoszącym się do trafik w Galicyi jest tak zwane niemieckie „Tabaksbestellung“ zamiast otrzymywać należącego się po polsku „Zamówienia wyrobów tytoniowych“.

Jeżeli tedy żyjemy jako Polacy w polskim kraju, powinien tedy język ojczysty być wszędzie, na pocztach, żandarmeryi, trafikach, cłach, przy obstalowywaniu tabaki i tytoniu używany, bez posługiwania się językiem niemieckim, którego ludność polska nie rozumie a mająca przewagę w Galicyi.

Zważywszy, że przed wszystkimi innymi trafikami żydowskiemi powinny mieć pierwsze miejsce w udzielaniu konsensów Kółka rolnicze.

Zważywszy, że w uzupełnieniu tak zwanego „Tabaksbestellung“ robi się Polakom ogromne trudności, zapytujemy JW Pana Komisarza rządowego: primo czy by nie należało w udzielaniu pozwolenia sprzedaży tytoniu i tabaki dla Kółka rolniczego w Kłęczanach i innych powiatu Ropczyckiego postąpić względnie,

secundo: wprowadzenia w zamówieniach zamiast niemieckiego tak zwanego „Tabaksbestellung“, by te były wydawane w języku jako najprzystępniejszym polskim.

Lwów dnia 19. marca 1899.

Interpelant
Krempa.

Milan, Dr. Bernadzikowski, Styła, Wójcik, Data, Średniawski, Okuniewski, Kra-

marczyk, Ostapczuk, Warzecha, Szwed, Hamorak, Bojko, Niebyłowiec.

I n t e r p e l a c y a

do JW Pana Komisarza rządowego
we Lwowie.

Podpisani niżej zapytują czy wiadomo Wys. Rządowi, jak wielkie i nieobliczone szkody wyprawia corocznie rzeka Skawa w okolicy miasta Zatora, a szczególnie w latach mokrych i ulewnych tak dalece, że oprócz szkód elementarnych, czynionych na nadbrzeżnych gruntach, grozi powoli ruinie samego starożytnego grodu książęcego miasta Zatora, i czy Wys. Rząd nie byłby skłonny na razie przynajmniej w obrębie miasta Zatora jak najrychlej zarządzić uregulowanie koryta rzeki Skawy.

Lwów d. 17. marca 1899.

Interpelujący:
Kramarczyk.

Ostapczuk, Krempa, Data, Milan, Hamorak, Średniawski, Karol Dzieduszycki. Warzecha, Wójcik, Szwed, Barwiński, Potoczek, Niebyłowiec, Trzecieski.

Marszałek oznajmia iż interpelację tę udzieli p. Komisarzowi rządowemu.

Marszałek zamyka posiedzenie naznaczając następne na dzień 20. marca 1899 roku godz. 10. rano i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia o godz. 12 min. 45. po południu.

Marszałek krajowy :

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

Andrzej Potocki w. r.

Stanisław Niezabitowski w. r.